

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobkyně:

X
bytem X
zastoupená JUDr. Marií Nedvědovou, advokátkou
sídlem Jižní 1820, 470 01 Česká Lípa

proti

žalovanému:

Odvolací finanční ředitelství
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2020, č. j. X

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 19. 7. 2019, č. j. X, o zřízení zástavního práva k nemovité věci dlužníka podle § 170 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve spojení s § 1309 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a to k nemovité věci ve vlastnictví žalobkyně - pozemku parc. č. X v katastrálním území X - za účelem zajištění neuhrazené daně evidované správcem daně ke dni 19. 7. 2019 ve výši 30 582 Kč.
2. Žalobkyni byla od roku 2013 celkem čtrnácti platebními výměry vyměřena daň z nemovitých věcí. Vzniklá pohledávka správce daně dosáhla celkové výše 30 582 Kč. Správce daně pro její zajištění přistoupil ke zřízení zástavního práva k pozemku parc. č. X v katastrálním území X ve vlastnictví žalobkyně. Proti výše uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně včas odvolání, v němž především namítala, že k nemovitostem, z nichž jí byla vyměřena daň, pozbyla majetkové oprávnění. Tyto nemovitosti totiž byly v rámci probíhajícího konkurzu na majetek manžela žalobkyně zahrnuty do majetkové podstaty tohoto dlužníka. Žalobkyně tvrdila, že by měl správce daně o daňových povinnostech jednat především s insolvenčním správcem a nikoli s její osobou. Žalovaný jejím námitkám nepřisvědčil a dne 26. 3. 2020 rozhodl napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil.

II. Žaloba

3. Žalobkyně předně argumentovala insolvenčním řízením vedeným na majetek jejího manžela pod sp. zn. KSLB 76 INS 22654/2011. Namítala, že jí nemohla vzniknout daňová povinnost, neboť nemovitosti, u kterých byla vyměřena daň z nemovitých věcí, byly zahrnuty do majetkové podstaty jiné osoby. Žalobkyně tvrdila, že jí daň byla vyměřena nesprávně, jelikož nebyla skutečným vlastníkem nemovitostí. Nebyla proto ani daňovým dlužníkem a zástavní právo tak nemohlo být platně zřízeno.
4. Samotné jednání správce daně bylo v rozporu s dobrými mravy, když ze své libovůle a bez odůvodnění zřídil zástavní právo k nemovité věci, které se nesprávně stanovená daň netýkala. Dle žalobkyně může být zástavní právo zřízeno pouze na nemovitostech, ze kterých byla vyměřena daňová povinnost.
5. V doplnění žaloby ze dne 28. 4. 2020 žalobkyně uvedla, že je napadené rozhodnutí vnitřně rozporné a předčasné. Svou argumentaci opírala zejména o skutečnost, že bylo rozhodnuto o zřízení zástavního práva dříve, než bylo vydáno rozhodnutí ve věci vypořádání společného jmění manželů Jandových.
6. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí správce daně zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s právními názory žalobkyně nesouhlasil. Jelikož byla jednotlivá skutková zjištění a právní hodnocení žalovaného podrobně popsána v rozhodnutí o odvolání, odkázal v podrobnostech na text rozhodnutí o odvolání jako na součást svého vyjádření k žalobě.
8. K problematice nesprávného vyměření daně z nemovitých věcí žalovaný uvedl, že zástavní právo bylo zřízeno k pozemku žalobkyně parc. č. X, zapsaném na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X, a to z důvodu, že žalobkyně neuhradila své daňové povinnosti, konkrétně daň z nemovitých věcí zapsaných na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X.
9. Žalovaný konstatoval, že jednou z podmínek pro zřízení zástavního práva dle daňového řádu je existence daňové pohledávky, přičemž u žalobkyně byla tato podmínka naplněna. Ve výroku rozhodnutí o zřízení zástavního práva správce daně výslovně uvedl, jaká daňová povinnost, který druh daně, na základě jakého rozhodnutí a v jaké výši nebyla uhrazena. Rovněž uvedl, že s ohledem na zásadu presumpce správnosti správních aktů nutno ve výroku rozhodnutí o zřízení zástavního práva uvedená rozhodnutí považovat za bezvadná, tedy mající právní účinky, neboť doposud nebyla zákonem stanoveným postupem zrušena.
10. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně nepřestala být vlastníkem nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X. Nijak se proto nezbavila povinnosti k dani z nemovitých věcí. Z porovnání nemovitých věcí zahrnutých do majetkové podstaty manžela žalobkyně s nemovitostmi uvedenými na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X jednoznačně plyne, že do majetkové podstaty nebyly sepsány pozemky parc. č. st. X, parc. č. X, parc. č. X a parc. č. X, u nichž žalobkyně neuhradila daň z nemovitých věcí. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně podala žalobu na vyloučení nemovitých věcí, zapsaných na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X z majetkové podstaty jejího manžela, kdy incidenční spor je veden pod sp. zn. 76 ICm 2086/2013. Toto řízení bylo přerušeno do právní moci rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci o vypořádání společného jmění manželů (žalobkyně a pana Jaroslava Jandy) v řízení vedeném pod sp. zn. 76 ICm 68/2019, KSLB 76 INS 22654/2011, ve kterém doposud soud také nerozhodl.
11. Ke dni zřízení zástavního práva nedošlo k pravomocnému skončení řízení o vylučovací žalobě. Insolvenční správce proto nezískal plné právo nakládat s nemovitostmi zapsanými na listu vlastnictví č. X pro katastrální území X, které byly pojaty do soupisu majetkové podstaty manžela žalobkyně, tj. ani nebyl osobou, kterou tíží povinnost úhrady daně z nemovitých věcí.
12. Napadené rozhodnutí není dle žalovaného předčasné, neboť správce daně vycházel z relevantních skutečností existujících v době jeho rozhodování a nebyl povinen vyčkávat do doby, než bude vypořádáno společné jmění manželů.
13. K námitce, že zástavní právo bylo zřízeno k nemovité věci, které se nesprávně stanovená daň netýká, žalovaný uvedl, že zákon přesně nedefinuje, na kterých nemovitých věcech lze zřídit zástavní právo. Limitem pro zřízení zástavního práva je § 1310 občanského zákoníku, dle něhož zástavou může být každá věc, s níž lze obchodovat. Proto nic nebránilo zřídit zástavní právo na předmětném pozemku žalobkyně.
14. Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo,

v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s ustanovením § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

16. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o zřízení zástavního práva k nemovité věci žalobkyně za účelem zajištění neuhrazené daně evidované správcem daně.
17. Podle § 170 odst. 1 daňového řádu správce daně může zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku daňového subjektu k zajištění jím neuhrazené daně za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak. K ujednání dlužníka a věřitele podle občanského zákoníku, které vylučuje postoupení pohledávky jinému, se přitom nepřihlíží.
18. Zástavou může být podle § 1310 odst. 1 občanského zákoníku každá věc, s níž lze obchodovat.
19. V rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006-54, Nejvyšší správní soud konstatoval, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva, respektive rozhodnutí o odvolání proti takovému rozhodnutí obsahuje odůvodnění, z něhož musí být zejména patrné, že jsou splněny podmínky pro zřízení správcovského zástavního práva vyplývající z § 72 daňového řádu, tedy především to, že je zde daňová pohledávka (její příslušenství) ve výši zajištěné zástavním právem a že se jedná o věc ve vlastnictví daňového dlužníka. Při zřízení správcovského zástavního práva by rovněž měly být respektovány základní zásady daňového řízení, zejména pak zásada proporcionality, popř. minimalizace zásahů do práv vyjádřená v § 2 odst. 2 daňového řádu. Všechny tyto zákonné předpoklady pro zřízení správcovského zástavního práva mohou, resp. mají být podrobeny soudnímu přezkumu. Uvedený závěr byl sice přijat ve vztahu k § 72 daňového řádu, avšak při prakticky stejné úpravě daňového zástavního práva v § 170 daňového řádu, je plně aplikovatelný i na posuzovanou věc. Z uvedeného rozhodnutí tak vyplývá, že rozhodnutí o zřízení daňového zástavního práva musí obsahovat odůvodnění, z něhož musí být zejména patrné, že jsou splněny podmínky pro zřízení daňového zástavního práva, tedy především to, že je zde daňová pohledávka ve výši zajištěné zástavním právem a že se jedná o věc ve vlastnictví daňového dlužníka (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. II. ÚS 2176/15).
20. Žalobkyně v žalobě především namítala, že správce daně zřídil zástavní právo k nemovité věci, které se stanovená daň netýká. K tomu je třeba zdůraznit, že zástavní právo bylo zřízeno k majetku, který je podle § 1310 občanského zákoníku způsobilý být zástavou. Zástavní právo se zřizuje na majetku dlužníka za splnění výše uvedených podmínek a je lhotejno, zda předmětný majetek souvisí nebo nesouvisí s dlužným plněním. Jinými slovy, správce daně nebyl povinen zřídit zástavní právo k nemovitosti, u které byla žalobkyni vyměřena daň.
21. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti rozhodnutí podle § 102 odst. 1 a § 170 odst. 2 daňového řádu. Správce daně v odůvodnění svého rozhodnutí řádně vyložil, jakým způsobem byly naplněny podmínky pro zřízení zástavního práva na nemovité věci žalobkyně, na jaké nemovité věci se zástavní právo zřizuje, a že se tato nachází ve vlastnictví žalobkyně. Ve výroku rozhodnutí uvedl, jaká daňová povinnost, který druh daně, na základě kterých platebních výměrů a v jaké výši nebyla uhrazena. Naplnil tak zcela výše uvedené požadavky kladené na rozhodnutí, kterým se zřizuje zástavní právo podle daňového řádu.

22. Žalobkyně tvrdila, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva bylo vydáno předčasně, neboť ještě nebylo rozhodnuto o možném zpeněžení nemovitostí, kterých se týkala daňová povinnost. S názorem žalobkyně se soud neztotožnil. Z žádného právního předpisu nevyplývá, že měl správce daně s rozhodnutím vyčkávat do doby, než bude vypořádáno společné jmění manželů. Naopak, zajištění pohledávky zřízením zástavního práva na věci dlužníka je legitimní postup předvídaný daňovým řádem. Správce daně proto postupoval zcela v souladu se zákonem.
23. K námitce žalobkyně spočívající v nesprávném vyměření daně soud uvádí následující. Řádný průběh a ukončení daňové kontroly a správnost vyměření daně lze napadat v daňovém řízení, jehož výstupem je platební výměr. Žalobkyně se tak mohla a měla bránit prostřednictvím odvolání proti jednotlivým platebním výměrům, kterým jí byly jednotlivé daňové povinnosti vyměřeny. Soudní přezkum rozhodnutí o zřízení zástavního práva je totiž do určité míry omezený. V rámci zajišťovacího řízení již nelze napadat ani přezkoumávat věcnou správnost a zákonnost předcházejících platebních výměrů.
24. Závěrem soud uvádí, že k námitkám obsaženým v podání ze dne 1. 5. 2020 nemohl přihlédnout. Toto podání bylo soudu zasláno prostřednictvím emailové zprávy z adresy X. Zároveň bylo elektronicky podepsáno panem X. Z podání ovšem nebylo nijak patrné, že by byl pan Jaroslav Janda k jednání za žalobkyni jakkoli zmocněn.

V. Závěr a náklady řízení

25. S ohledem na shora uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
27. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon

advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 20. květen 2021

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu